

Društvo s ograničenom odgovornošću

Orešković, Petra

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic Nikola Tesla in Gospić / Veleučilište Nikola Tesla u Gospiću**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:107:536533>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-29**

Repository / Repozitorij:

[Polytechnic Nikola Tesla in Gospić - Undergraduate thesis repository](#)

VELEUČILIŠTE „NIKOLA TESLA“ U GOSPIĆU

Petra Orešković

DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

LIMITED LIABILITY COMPANY

Završni rad

Gospić, 2017.

VELEUČILIŠTE „NIKOLA TESLA“ U GOSPIĆU

Poslovni odjel

Stručni studij Ekonomika poduzetništva

DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

LIMITED LIABILITY COMPANY

Završni rad

MENTOR

dr.sc. Vlatka Ružić, viši predavač

STUDENT

Petra Orešković

MBS: 0296014803/14

Gospić, rujan 2017.

Veleučilište „Nikola Tesla“ u Gospiću

Poslovni odjel

Gospić, 10.07. 2017.

ZADATAK

za završni rad

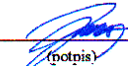
Pristupniku PETRI OREŠKOVIC MBS: 0296014803/14

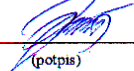
Studentu stručnog studija Ekonomika poduzetništva izdaje se tema završnog rada pod nazivom
Društvo s ograničenom odgovornošću

Sadržaj zadatka :

1. Uvod 2. Pretpostavke izbora pravnog
oblika poduzetništva 3. Društvo s ograničenom odgovornošću
4. Razlike između društva s ograničenom odgovornošću
i dioničkog društva 5. Razlike između društva s
ograničenom odgovornošću i obita 6. Zaključak
7. Popis literature 8. Popis tablica i slika

Završni rad izraditi sukladno odredbama Pravilnika o završnom radu Veleučilišta „Nikola Tesla“ u Gospiću.

Mentor: DR. SC. VLATA RUŽIĆ zadano: 10.07.2017.,
(ime i prezime) (nadnevak) (potpis)

Pročelnik odjela: V. Ružić predati do: 30.09.2017.,
(ime i prezime) (nadnevak) (potpis)

Student: Petra Orešković primio zadatak: 10.07.2017., Petra Orešković
(ime i prezime) (nadnevak) (potpis)

Dostavlja se:

- mentoru
- pristupniku

IZJAVA

Izjavljujem da sam završni rad pod naslovom *Društvo s ograničenom odgovornošću* samostalno izradila pod nadzorom i uz stručnu pomoć mentorice dr.sc. Vlatke Ružić, više predavačice.

Ime i prezime

Petru Oresković

(potpis studenta)

SAŽETAK

Ovaj rad donosi detaljan pregled pravnih oblika poduzetništva, odnosno društva s ograničenom odgovornošću kao trgovačkog društva u kojem jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba ulažu temeljne uloge s kojima sudjeluju u unaprijed dogovorenom temeljnom kapitalu. U radu su iznesena osnovna obilježja i postupak osnivanja društva s ograničenom odgovornošću, ali i postupak likvidacije ako se ukaže potreba za zatvaranjem društva. Društvo s ograničenom odgovornošću obavezno mora imati skupštinu i upravu, dok nadzorni odbor nije obavezan, stoga ovaj rad donosi i detaljan pregled tih triju tijela društva. Koje su prednosti i nedostatci društva s ograničenom odgovornošću te po kojim se odrednicama ono razlikuje od dioničkoga društva i obrta, donose posljednja tri poglavlja središnjeg dijela rada. Cilj je ovoga rada stjecanje osnovnih spoznaja o društvu s ograničenom odgovornošću te nastojanje da se pobliže objasni procedura nastajanja društva i ukaže što je sve potrebno da bi društvo moglo započeti s obavljanjem djelatnosti.

Ključne riječi: pravni oblici poduzetništva, trgovačko društvo, društvo s ograničenom odgovornošću.

SUMMARY

This essay explains in details legal form of entrepreneurship, respectively limited liability company as enterprise in which one or more legal or natural persons invest subscribed investments with witch they participate in beforehand arranged subscribed capital. In essay are expressed basic characteristics and procedure of establishment of the limited liability company, but also procedure of liquidation if there is a need to close the company. Limited liability company necessarily must have assembly and management, while supervisory board is not obligatory, so this essay also explains in details those three bodies. Advantages and deficiencies of limited liability companies and which determinants differ them from limited liability company and trade are brought in last three chapters of the central part of this essay. Goal of this essay is to get basic comprehension about limited liability companies, but also endeavour to closely explain procedure of creation of company and to show what is needed in order that one company can start practicing it's work.

Keywords: legal form of entrepreneurship, enterprise, limited liability company.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Problem i predmet istraživanja	1
1.2. Svrha i ciljevi istraživanja	1
1.3. Znanstvene metode istraživanja.....	1
1.4. Struktura rada	2
2. Pretpostavke izbora pravnog oblika poduzetništva.....	3
2.1. Pravni oblici poduzetništva	3
2.1.1. Trgovačko društvo.....	4
2.1.2. Obrt.....	6
2.1.3. Posebno pravni oblici	8
3. Društvo s ograničenom odgovornošću.....	10
3.1. Sadržaj društvenog ugovora	11
3.2. Otvaranje društva s ograničenom odgovornošću.....	12
3.2.1. Ime društva	13
3.2.2. Poslovni prostor.....	13
3.2.3. Ovjera dokumenata	13
3.2.4. Ovjereni prijevod.....	14
3.2.5. Bankovni račun društva.....	14
3.2.6. Prijava za upis u trgovački registar	14
3.2.7. Objava registracije trgovačkog društva	16
3.2.8. Izrada pečata.....	17
3.2.9. Matični broj.....	17
3.2.10. Porezni broj	17
3.2.11. Mirovinsko osiguranje.....	18
3.2.12. Zdravstveno osiguranje	18
3.2.13. Rješenje o udovoljavanju minimalnim tehničkim uvjetima.....	19

3.3.	Tijela društva s ograničenom odgovornošću	19
3.3.1.	Skupština	20
3.3.2.	Uprava	21
3.3.3.	Nadzorni odbor.....	22
3.4.	Likvidacija društva s ograničenom odgovornošću	23
3.5.	Prednosti i nedostaci društva s ograničenom odgovornošću	24
4.	Razlike između društva s ograničenom odgovornošću i dioničkog društva.....	26
5.	Razlike između društva s ograničenom odgovornošću i obrta	28
6.	ZAKLJUČAK	30
7.	POPIS LITERATURE	31
8.	POPIS TABLICA I SLIKA	34

1. UVOD

1.1. Problem i predmet istraživanja

Svatko tko se želi baviti poduzetništvom mora znati koji je pravni oblik najprikladniji za posao koji namjerava pokrenuti. Pritom može izabrati jedan od pravnih oblika predviđenih zakonom, a da bi izabrao najpovoljniji oblik potrebno je poznavati obilježja svakog mogućeg pravnog oblika, njegove prednosti i nedostatke. Predmet istraživanja ovoga završnog rada odnosi se na temu društva s ograničenom odgovornošću, jednog od triju pravnih oblika poduzetništva, koje je od velike važnosti svim mladim i budućim poduzetnicima sa sjajnim poduzetničkim idejama koji raspolažu početnim kapitalom, a ne znaju kamo ga usmjeriti i kako ga najbolje uložiti da bi ostvarili dobit i zadržali tu istu dobit kroz određenu budućnost.

1.2. Svrha i ciljevi istraživanja

Cilj je ovoga rada stjecanje osnovnih spoznaja o društvu s ograničenom odgovornošću te nastojanje da se pobliže objasni procedura nastajanja društva i ukaže što je sve potrebno da bi društvo moglo započeti s obavljanjem djelatnosti.

1.3. Znanstvene metode istraživanja

Pri pisanju ovoga rada korištene su sljedeće znanstvene metode: induktivna i deduktivna metoda, metoda analize i sinteze, statistička metoda, metoda klasifikacije, metoda deskripcije, komparativna metoda. Podatci na kojima se baziralo ovo istraživanje prikupljeni su iz sljedećih izvora: znanstvenih i stručnih članaka, internetskih stranica te konsultacija s mentoricom.

1.4. Struktura rada

Središnji dio rada sastoji se od četiri poglavlja, a neka od njih su razgranata na potpoglavlja čime je rad dobio na sistematičnosti i organizaciji. U prvom poglavlju iznose se pretpostavke izbora pravnog oblika poduzetništva, njihova podjela na trgovačka društva, obrte i posebno pravne oblike te definicije svakog od oblika unutar te podjele. Drugo poglavlje donosi detaljan pregled obilježja društva s ograničenom odgovornošću, sadržaj društvenog ugovora, stavki bitnih za otvaranje društva s ograničenom odgovornošću te tijela koja imaju važnu ulogu u funkcioniranju toga društva. Ovo poglavlje donosi i važne informacije o postupku likvidacije te o prednostima i nedostacima navedenoga društva. U trećem poglavlju uspoređeno je društvo s ograničenom odgovornošću s dioničkim društvom, dok je u četvrtom poglavlju ono uspoređeno s obrtom kako bi se utvrdile bitne razlike između tih društava, a sve u svrhu kako bi mladi poduzetnici dobili pravu sliku o društvima koja im se nameću kao izbor.

2. Pretpostavke izbora pravnog oblika poduzetništva

Koji pravni oblik odabrati, prva je nedoumica s kojom se susreće velik broj mladih i budućih poduzetnika prilikom pokretanja vlastitog poduzetničkog pothvata jer već u samom startu nisu sigurni u razliku između obrta i tvrtke, a dodaju li se još i pojmovi drugih gospodarskih subjekata poput zadruga, ustanova i OPG-a, zbrka nastaje još veća.

Prema tome da bi poduzetnik napravio što bolji izbor pravnog oblika poduzetništva, mogu mu pomoći sljedeća pitanja: kakav posao želim ostvariti? Koliko kapitala namjeravam uložiti u posao? Koji sam oblik odgovornosti spreman/na preuzeti za obveze koje nastaju u poslovanju? Kolike su porezne i druge obveze prema državnim tijelima? Kakva su tržišna pravila ponašanja za neki pravni oblik? Kakvi su uvjeti osnivanja svakoga pojedinog oblika? Treba li dobiti posebna odobrenja i dozvole za osnivanja? Kakav je način vođenja poslovnih knjiga? Hoću li ući u posao sam/a ili zajedno s partnerom? Različiti odgovori na prethodno postavljena pitanja upućuju da je izbor pravnog oblika organiziranja poduzetničke djelatnosti u malom gospodarstvu podložan utjecaju brojnih faktora, kao što su: brzina i troškovi osnivanja, visina temeljnog kapitala, visina potrebnog kapitala za realizaciju poslovnog pothvata, ograničenja odgovornosti prema trećima, stupanj kontrole nad pothvatom, troškovi organizacije i mogućnost korištenja različitih poticaja i olakšica, želja da poslovanje ostane u tajnosti, kontinuitet djelatnosti i transfer vlasničkih prava, politika oporezivanja i plaćanja poreskih obveza (http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=33524, pregled: 5. lipnja 2017.).

Svaki pravni oblik ima svoje prednosti i nedostatke u određenom trenutku, ali je bitno donijeti ispravnu odluku na vrijeme. Odluka ponajviše ovisi o poduzetnikovim sklonostima, potrebama posla te financijskim mogućnostima (<http://www.poslovni.hr/poslovni-centar-znanja/kako-pokrenuti-svoj-vlastiti-posao-i-koji-pravni-oblik-odabrati-309632>, pregled: 5. lipnja 2017.).

2.1. Pravni oblici poduzetništva

Pravni oblici poduzetništva odnose se na sve pravne subjekte ili obvezno-pravne odnose u kojima se budući poduzetnici mogu baviti dopuštenim gospodarskim djelatnostima.

Poduzetnici u Republici Hrvatskoj mogu birati između jednoga od oblika trgovačkih društava, obrta te posebnih pravnih odnosa kako je prikazano na Slici 1. Izborom organizacijsko pravnog oblika poduzetništva posredno se bira i oblik poreza koji će se plaćati pa o tome treba razmišljati kad se planiraju porezne obveze. Na taj se način u okviru financijskog planiranja nastoji na legalan način smanjiti porezno opterećenje poslovnog poduhvata (<http://www.ekonost.hr/porezi/pravni-oblici-poduzetnistva-i-dio/>, pregled: 5. lipnja 2017).

2.1.1. Trgovačko društvo

Iako se društveno poduzetništvo može obavljati i izvan okrilja neprofitnih organizacija, odnosno mogu ga obavljati i poduzetnici pojedinci, nedovoljno razvijena filantropija u Republici Hrvatskoj još uvijek sprječava razvoj društvenog poduzetništva u tom smjeru. Stoga se i dalje društveno poduzetništvo u našoj zemlji usko, i često isključivo, veže uz organizacije civilnog društva, i to najčešće upravo udruge koje samim svojim postojanjem nose epitet društvenog/socijalnog. S obzirom na rastuću popularnost zadruga općenito, sve je češće udruživanje u zadruge

(https://zaklada.civilnodrustvo.hr/upload/File/hr/izdavastvo/digitalna_zbirka/poduzetnistvo_u_sluzbi_zajednice.pdf., pregled: 5. lipnja 2017.).

Zakon o trgovačkim društvima trgovačka društva dijeli na društva kapitala i društva osoba kako je prikazano na Slici 1. Temeljna razlika između ovih oblika jest u odgovornosti prema trećim osobama odnosno vjerovnicima (<https://www.zakon.hr/z/546/Zakon-o-trgova%C4%8Dkim-dru%C5%A1tvima>, pregled: 5. lipnja 2017.).

Društva kapitala osnivaju se kada jedna ili više osoba ne žele odgovarati za obveze društva svojom imovinom niti se osobno angažirati u obavljanju gospodarske djelatnosti društva. Zakon propisuje minimalni iznos temeljnog kapitala koji se mora formirati pri osnivanju društva. Društvima kapitala upravljaju tijela društva. U društva kapitala ubrajaju se: dioničko društvo (d.d.), društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.), jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.) kako je prikazano na Slici 1 . Prvo se odnosi na trgovačko društvo u kojemu članovi, odnosno dioničari sudjeluju s ulozima u temeljnom kapitalu podijeljenom na dionice, drugo na trgovačko društvo u koje jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba ulažu temeljne uloge s kojima sudjeluju u unaprijed dogovorenom temeljnom

kapitalu, dok je treće inačica klasičnog društva s ograničenom odgovornošću čiji je cilj uvođenja olakšanje ulaska u poduzetničke pothvate uz znatno manje troškove osnivanja društva (<https://www.zakon.hr/z/546/Zakon-o-trgova%C4%8Dkim-dru%C5%A1tvima>, pregled: 5. lipnja 2017.).

Društva osoba osnivaju se kada se više osoba, a najmanje dvije, žele udružiti, ponuditi svoj rad i imovinu te je pritom barem jedna osoba spremna za obveze društva odgovarati cjelokupnom svojom imovinom. Zakon stoga ne propisuje minimalni iznos temeljnog kapitala pa se ova društva mogu osnovati s minimalnim ulaganjima. Društvima osoba upravljaju njihovi članovi. U društvo osoba ubrajaju se: javno trgovačko društvo (j.t.d), komanditno društvo (k.d) i gospodarsko interesno udruženje (GIU) kako je prikazano na Slici 1 (<http://www.slavonija.hr/obz/Pravni%20okvir%20poslovanja%20u%20RH%20i%20poticanje%20ulaganja.ppt>, pregled: 5. lipnja 2017.).

Javno trgovačko društvo je društvo u koje se udružuju dvije fizičke ili pravne osobe ili više njih zbog trajnog obavljanja djelatnosti pod zajedničkom tvrtkom, a svaki član društva odgovara vjerovnicima društva osobno i neograničeno solidarno cijelom svojom imovinom. Komanditno društvo je trgovačko društvo u koje se udružuju dvije ili više osoba radi trajnog obavljanja djelatnosti pod zajedničkom tvrtkom, od kojih najmanje jedna odgovara za obveze društva neograničeno i solidarno cijelom svojom imovinom (komplementar), a najmanje jedna odgovara za obveze društva samo do iznosa određenog imovinskog uloga u društvo (komanditor). Gospodarsko interesno udruženje je pravna osoba koju osnivaju dvije ili više fizičkih i pravnih osoba da bi olakšale i promicale obavljanje gospodarskih djelatnosti koje čine predmete njihova poslovanja te da bi poboljšale ili povećale njihov učinak, ali tako da ta pravna osoba za sebe ne stječe dobit. U širem se smislu u društvo osoba ubrajaju još ortaštvo i tajno društvo iako to nisu pravne osobe pa prema tome nisu ni trgovačka društva (<https://www.zakon.hr/z/546/Zakon-o-trgova%C4%8Dkim-dru%C5%A1tvima>, pregled: 5. lipnja 2017.).

U svakidašnjem se govoru poduzetnici koji svoj posao organiziraju kao trgovačko društvo često spominju kao vlasnici odnosno suvlasnici tog društva. S pravnog je stajališta ispravnije za odnose između društva i njegovih osnivatelja izbjegavati terminologiju stvarnog prava. Kao što nitko ne može biti vlasnik fizičke osobe, tako nitko ne može biti vlasnik pravne osobe.

U načelu je osnivanje trgovačkog društva dopušteno svakoj domaćoj ili stranoj pravnoj ili fizičkoj osobi. Sva su trgovačka društva pravne osobe koje svoju pravnu sposobnost stječu upisom u sudski registar. Kako bi se postupak registracije trgovačkog društva što više pojednostavio i ubrzao, Vlada Republike Hrvatske osnovala je servis HITRO.HR koji djeluje unutar Financijskih agencija u svim većim gradovima u Hrvatskoj (<http://www.dp-generator.org/moguci-pravni-oblici/71-trgovacka-drustva>, pregled: 5. lipnja 2017.).

2.1.2. Obrt

Za razliku od trgovačkog društva, obrt nije pravna osoba, nego se odnosi na samostalno i trajno obavljanje svih dopuštenih gospodarskih djelatnosti koje obavljaju fizičke osobe radi postizanja zarade proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu. Obrtnik je stoga fizička osoba koja obavlja jednu ili više dopuštenih gospodarskih djelatnosti u svoje ime i za svoj račun, a pritom može zapošljavati druge osobe. Fizičke osobe mogu obavljati gospodarsku djelatnost i kao domaću radinost ili kao sporedno zanimanje samo osobnim radom, bez zasnivanja obrta uz uvjet da za to dobiju odobrenje od ovlaštenog državnog ureda u županiji. Prednosti obrta su u tome što obrtnici nisu obveznici poreza na dobiti. Obrtnici plaćaju porez na dohodak koji obračunavaju i isplaćuju kao nagradu – plaću za rad u obrtu. Što se tiče vođenja poslovnih knjiga obrti su u prednosti prema trgovačkim društvima, obrtnici imaju jednostavno knjigovodstvo za razliku od trgovačkih društava koji moraju voditi dvojako knjigovodstvo. Obrtnik pak mora biti svjestan da pokretanjem obrta riskira cjelokupnu imovinu koju posjeduje jer obrtnici za nastale obveze odgovaraju cjelokupnom svojom imovinom (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_143_3065.html, pregled: 5. lipnja 2017.).

S obzirom na vrste, obrti mogu biti slobodni, vezani i povlašteni kako je prikazano na Slici 1.

Slobodni obrti su oni obrti koji nisu uvjetovani stručnom osposobljenošću. Ne traži se ispit o stručnoj osposobljenosti ili majstorski ispit, već je potrebno ispuniti samo opće uvjete za otvaranje obrta

(http://www.mikrobit.hr/okkzz.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=83:obrt-i-vrste-obrta&catid=49:otvaranje-obrta&Itemid=69, pregled: 5. lipnja 2017.).

Vezani obrti su oni obrti za čije se obavljanje, osim općih uvjeta, traži ispit o stručnoj osposobljenosti ili majstorski ispit. Vezani obrt može obavljati fizička osoba, točnije izumitelj na temelju ostvarenog patentnog prava za patentirani proizvod ili uslugu te fizička osoba s odgovarajućom srednjom stručnom spremom

(http://www.mikrobit.hr/okkzz.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=83:obrt-i-vrste-obrta&catid=49:otvaranje-obrta&Itemid=69, pregled: 5. lipnja 2017.).

Povlašteni obrti su oni obrti koje obrtnik ili trgovačko društvo smije obavljati isključivo na temelju povlastice, koju izdaje nadležno ministarstvo ovisno o obrtu (http://www.mikrobit.hr/okkzz.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=83:obrt-i-vrste-obrta&catid=49:otvaranje-obrta&Itemid=69, pregled: 5. lipnja 2017.).

Stupanj i vrsta stručne spreme potrebne za obavljanje vezanih i povlaštenih obrta propisani su Pravilnikom o vezanim i povlaštenim obrtima i načinu izdavanja povlastica (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_04_42_1419.html., pregled: 5. lipnja 2017.).

Obrti su, kao pravni oblici, dobro rješenje ako je riječ o manjim poslovima koji iziskuju i manja ulaganja. Ako obrtnici trebaju dodatni kapital, oni u pravilu teže dobivaju kredite od banaka za razliku od vlasnika trgovačkih društava. Zbog malih poslova koji im donose male prihode obrtnici nisu obveznici PDV-a što znači da na svojim izlaznim računima ne obračunavaju PDV, ali s druge strane ne mogu tražiti povrat PDV-a koji su platili po dobivenim (ulaznim) računima od svojih dobavljača (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_143_3065.html, pregled: 5. lipnja 2017.).

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku na dan 31. prosinca 2010. godine u Republici Hrvatskoj bilo je 88 340 obrta. S obzirom da je problematika sive ekonomije odnedavno regulirana i usvojenim Prijedlogom Zakona o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti, pravne se osobe potiče na formalnu registraciju djelatnosti i kroz obrtništvo (<http://www.dp-generator.org/moguci-pravni-oblici/76-obrt>, pregled: 5. lipnja 2017.).

2.1.3. Posebno pravni oblici

Posebno pravni oblici uključuju sljedeće oblike: tajno društvo, ortaštvo, slobodna zanimanja, ustanove, zadruge i obiteljska poljoprivredna gospodarstva kako je prikazano na Slici 1.

Tajno društvo je ono u kojem jedna osoba (tajni član) ulaže neku imovinsku korist u poduzeće druge osobe (poduzetnika) bez stvaranja zajedničke imovine članova, radi ostvarenja zajedničkog cilja, tako da na temelju toga sudjeluje u dobiti i gubitku poduzetnika. Tajno društvo je pogodan oblik financiranja nekih osoba koje svoj identitet ne žele vezati uz određene poduzetničke djelatnosti (<http://www.regionalexpress.hr/site/more/shto-je-tajno-drushtvo>, pregled: 5. lipnja 2017.).

Ortaštvo je zajednica osoba i dobara bez pravne osobnosti. No, ortaštvo nije ni običan ugovorni odnos, kao kupnja, zakup i sl., nego zajednica osoba. Stoga je sporazum o jednoj, makar i labavoj zajedničkoj organizaciji s pomoću koje svaki ortak ima određen utjecaj i pravo sudjelovati pri odlučivanju jedan od bitnih čimbenika ortaštva. Ne postoji li izričit sporazum, supsidijarno se na ortaštvo mogu primijeniti opća zakonska pravila o poslovodstvu i zastupanju (<http://www.rrif.hr/clanak-4051.html>, pregled: 5. lipnja 2017.).

Djelatnostima slobodnih zanimanja smatraju se profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje su po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima što uređuju obvezna osiguranja, a kojima su to osnovne djelatnosti i koje su po toj osnovi upisane u registar obveznika poreza na dohodak. Djelatnostima slobodnih zanimanja osobito se smatraju:

- samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinaru, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, arhitekata, poreznih savjetnika, stečajnih upravitelja, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika, kao i druge slične djelatnosti
- samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja, kao i druge slične djelatnosti
- samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost, kao i druge slične djelatnosti
- samostalna djelatnost novinara, umjetnika i sportaša (<https://www.porezna-uprava.hr/obrtnici/Stranice/Slobodna-zanimanja.aspx>, pregled: 5. lipnja 2017.).

Ustanova je pravni subjekt čije je osnivanje i ustrojstvo uređeno zakonom o ustanovama. Ustanova se osniva za trajno obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja, znanosti, kulture, informiranja, športa, tjelesne kulture, tehničke kulture, skrbi o djeci, zdravstva, socijalne skrbi, skrbi o invalidima i druge djelatnosti, ako se ne obavljaju radi stjecanja dobiti. Ustanova je samostalna u obavljanju svoje djelatnosti i u poslovanju sukladno zakonu, na zakonu utemeljenom propisu i aktu o osnivanju. Rad ustanova je javan. Ustanova može u pravnom prometu stjecati prava i preuzimati obveze, može biti vlasnikom pokretnih i nepokretnih stvari, te može biti strankom u postupcima pred sudovima, drugim državnim organima i tijelima s javnim ovlastima. Ustanovu može osnovati domaća i strana fizička i pravna osoba, ako za obavljanje određene djelatnosti ili za određene ustanove nije zakonom drugačije određeno (<http://skupstinazp.ba/Nova/wp-content/uploads/2014/04/45.Zakon-o-ustanovama.pdf>, 5. lipnja 2017.).

Zadruga je, kao poseban pravni oblik, definirana Zakonom o zadrugama („Narodne novine“, broj 34/11., 125/13. i 76/14.) kao dragovoljno, otvoreno, samostalno i neovisno društvo kojim upravljaju njezini članovi, a svojim radom i drugim aktivnostima ili korištenjem njezinih usluga, na temelju zajedništva i uzajamne pomoći ostvaruju, unapređuju i zaštićuju svoje pojedinačne i zajedničke gospodarske, ekonomske, socijalne, obrazovne, kulturne i druge potrebe i interese i ostvaruju ciljeve zbog kojih je zadruga osnovana (<http://zadruga.coop/hr/o-zadrukarstvu/sto-je-zadruga-i-kako-je-osnovati/1>, pregled: 5. lipnja 2017).

OPG je kratica za obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo na kojem članovi istog kućanstva obavljaju poljoprivrednu djelatnost, a po potrebi i dopunske djelatnosti, koristeći vlastite i unajmljene resurse. Svi poljoprivrednici koji žele ostvarivati pravo na državne poticaje te prodavati svoje proizvode na tržištu moraju se upisati u svoj upisnik koji vodi ovlaštenu državnu ured u županiji. Poljoprivrednici, također, mogu osnovati obrt ili trgovačko društvo ili se pak udružiti u zadrugu (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_02_20_343.html, pregled: 5. lipnja 2017).

Slika 1. Pravni oblici poduzetništva

Izvor: autor.

3. Društvo s ograničenom odgovornošću

Društvo s ograničenom odgovornošću najčešći je oblik trgovačkog društva u Republici Hrvatskoj općenito, no i najčešći oblik trgovačkog društva koje osnivaju udruge. Društvo s ograničenom odgovornošću je trgovačko društvo u koje jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba ulažu temeljne uloge s kojima sudjeluju u unaprijed dogovorenom temeljnom kapitalu (<http://www.dp-generator.org/drustveno-poduzetnistvo-u-rh/moguci-pravni-oblici>, pregled: 7. lipnja 2017.). Ulozi u društvu ne moraju biti jednaki te nijedan osnivač ne može kod osnivanja društva preuzeti više uloga. Poslovni udjeli se ne izražavaju u vrijednosnim papirima, a članovi ne odgovaraju za obveze društva (<http://www.poslovniforum.hr/info/doo.asp>, pregled: 7. lipnja 2017.).

To je društvo nastalo zbog potreba čvršće povezanosti članova uz društvo, osobito u sustavima u kojima je dioničko društvo bilo uređeno pretežno prisilnim propisima, a da ipak ostane kapitalno pa se današnje društvo s ograničenom odgovornošću izvorno nazivalo „dioničko društvo bez dionica“. Kako bi se zbog osobitih sastojaka razlikovalo od društva osoba, u kojemu barem jedan član odgovara neograničeno, nazvano je društvo s ograničenom odgovornošću, ali samo s obzirom na odgovornost članova, a ne i društva koje odgovara uvijek neograničeno. U sustavima u kojima je ustrojstvo dioničkog društva bilo elastično, a to su zemlje anglosaksonskog kruga, taj se tip društva nije razvio

(<https://repozitorij.efst.unist.hr/islandora/object/efst%3A280/datastream/PDF/view.>, pregled: 7. lipnja 2017.).

Društvo može osnovati jedna osoba ili više njih, a ugovor koji sklapaju temeljem osnivanja zove se društveni ugovor. Svi osnivači moraju potpisati društveni ugovor koji se sklapa u obliku javnobilježničke isprave. Ako društvo s ograničenom odgovornošću osniva jedan osnivač, društveni ugovor zamjenjuje izjava osnivača o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću dana kod javnog bilježnika. Punomoćnici osnivača moraju imati punomoć ovjerenu kod javnog bilježnika. Punomoć nije potrebna ako je zastupnik osnivača po zakonu ovlašten da za njega sklopi društveni ugovor i da izjavu koja se traži za osnivanje društva. Sukcesivno osnivanje društva nije dopušteno

(<https://zir.nsk.hr/islandora/object/vpsz%3A51>, pregled: 7. lipnja 2017.).

3.1. Sadržaj društvenog ugovora

Društveni ugovor, odnosno izjava o osnivanju društva mora sadržavati: ime, prezime, odnosno tvrtku, prebivalište, odnosno sjedište osnivača. Ako je osnivač fizička osoba, mora sadržavati njegov osobni identifikacijski broj (OIB). Ako je osnivač pravna osoba, potrebno je navesti matični broj subjekta (MBS). Ako je osnivač strana osoba, nužni su odgovarajući podatci o toj stranoj osobi:

- tvrtka i sjedište društva
- predmet poslovanja društva
- ukupni iznos temeljnoga kapitala te iznos svakog pojedinačnog uloga osnivača, a sastoji li se ulog od stvari ili prava, mora ih se detaljno opisati i naznačiti njihovu vrijednost te broj i nominalne iznose poslovnih udjela koje preuzima svaki osnivač
- odredba o tome osniva li se društvo s ograničenom odgovornošću na određeno ili na neodređeno vrijeme
- prava i obveze koje članovi imaju prema društvu pored uplate svojih uloga te prava i obveze koje društvo ima prema članovima (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2012_02_22_591.html, pregled: 8. lipnja 2017.).

Ništave su odredbe društvenog ugovora, odnosno izjave o osnivanju društva koje su protivne odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Temeljni kapital društva mora biti izražen u kunama. Najniži iznos temeljnoga kapitala određuje se zakonom te iznosi 20.000,00 kuna. Iznos temeljnoga kapitala mora biti izražen cijelim brojem koji je višekratnik broja sto. Nominalni iznos poslovnog udjela ne može biti manji od 200,00 kuna i mora biti izražen cijelim brojem koji je višekratnik broja sto. Prije upisa u sudski registar svaki osnivač mora uplatiti najmanje četvrtinu uloga kojeg uplaćuje u novcu, s time da ukupni iznos svih uplata u novcu ne može biti manji od 10.000,00 kuna. Zbroj nominalnih iznosa svih poslovnih udjela mora odgovarati iznosu temeljnoga kapitala društva. Ulog u društvo može se unijeti ulaganjem stvari i prava. Ulog unošenjem u društvo s ograničenom odgovornošću stvari i prava mora se u cjelini unijeti prije upisa društva u sudski registar. Ako je vrijednost uloga u stvarima i u pravima u vrijeme podnošenja prijave za upis društva u sudski registar manja od vrijednosti uloga koji se time ulaže, razlika do visine tako izraženoga uloga mora se uplatiti u novcu. U slučaju osnivanja u stvarima ili pravima potrebno je revizorovo izvješće o obavljenoj reviziji osnivanja kojim se potvrđuje da je vrijednost uloga realna i istinita. Uloge mora se uplatiti tako da društvo s ograničenom odgovornošću može s njima slobodno raspolagati. Novčani ulozu uplaćuju se zakonom određenim sredstvom plaćanja u Republici Hrvatskoj na račun društva kod kreditne institucije u Republici Hrvatskoj. Ta institucija izdaje potvrdu o tome da će društvo s ograničenom odgovornošću moći slobodno raspolagati s uplaćenim iznosom nakon što bude upisano u sudski registar (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2012_02_22_591.html, pregled: 8. lipnja 2017.).

3.2. Otvaranje društva s ograničenom odgovornošću

Otvoravanje trgovačkog društva u Republici Hrvatskoj zahtijeva registraciju kod trgovačkog suda, Državnog zavoda za statistiku, Porezne uprave, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Uobičajeno je da domaći odvjetnik ili neki drugi pravni zastupnik nadgleda postupak osnivanja društva (http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 8. lipnja 2017.).

3.2.1. Ime društva

Prije registracije potrebno je provjeriti na trgovačkom sudu je li željeni naziv trgovačkog društva već upisan u sudski registar kod istog registarskog suda. Preporučuje se uz odabrano ime društva pripremiti i alternativna imena ako je koje od predloženih zauzeto. Za korištenje riječi Hrvatska ili bilo koje izvedenice te riječi u nazivu društva osnivači moraju dobiti posebnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske ili državnog organa koji ona ovlasti (http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 8. lipnja 2017.).

3.2.2. Poslovni prostor

Trgovačko društvo mora imati službenu adresu u Republici Hrvatskoj kako bi se moglo registrirati (http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 8. lipnja 2017.).

3.2.3. Ovjera dokumenata

Prijava za upis u sudski registar te prateća dokumentacija mora biti ovjerena kod javnog bilježnika. Javnom bilježniku potrebno je ponijeti osobnu iskaznicu ili putovnicu koja je obvezna za strane državljane. Potrebna je nazočnost svih osnivača i drugih osoba čije je potpise potrebno ovjeriti (http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 8. lipnja 2017.).

Javni bilježnik je prema hrvatskim propisima ovlašten sastavljati javnobilježničke akte, zapisnike te javnobilježničke potvrde sa snagom javnih isprava. Javni bilježnik je također ovlašten zastupati stranke u nespornim stvarima pred sudovima i drugim javnim tijelima ako su te stvari u neposrednoj vezi s kojom njegovom ispravom (http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 8. lipnja 2017.).

3.2.4. Ovjereni prijevod

Ako je koji od dokumenata na nekom stranom jeziku, potrebno je radi upisa u registar dokumentaciju priložiti u izvorniku i u ovjerenom prijevodu na hrvatski jezik (http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 10. lipnja 2017.).

3.2.5. Bankovni račun društva

Temeljni kapital (10,00 kuna za jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću, odnosno 20.000,00 kuna za društvo s ograničenom odgovornošću), mora se položiti na račun kod banke, a potvrda o pologu mora se predati pri registraciji društva. Račune za obavljanje platnog prometa svih pravnih i fizičkih osoba otvaraju i vode banke na osnovi ugovornog odnosa i propisa (Zakon o platnom prometu, Narodne novine 133/09, 136/12). Poslovni subjekt može imati otvorene račune kod više banaka, prema svom izboru. Pri otvaranju računa potrebno je priložiti:

1. Rješenje o upisu u sudski registar (prilaže se kopija, a original je potrebno dati na uvid)
2. Obavijest o razvrstavanju koju je izdao Državni zavod za statistiku (prilaže se kopija, a original je potrebno dati na uvid)
3. Pečat
4. Osobnu iskaznicu

(http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 10. lipnja 2017.).

3.2.6. Prijava za upis u trgovački registar

Prijava za upis u sudski registar podnosi se nakon što se sklopi društveni ugovor, uplate ulozi u skladu sa zakonom i društvenim ugovorom i imenuju jedan ili više članova uprave društva, a ako društvo mora imati nadzorni odbor, i nakon što se izabere taj odbor. Za

upis u trgovački registar nadležan je registarski sud na čijem je području sjedište subjekta upisa. Postupak za upis u sudski registar pokreće se podnošenjem prijave trgovačkom sudu.

U prijavi za upis u sudski registar moraju se navesti:

1. tvrtka, sjedište, adresa društva u Republici Hrvatskoj i predmet poslovanja društva
2. iznos temeljnoga kapitala društva
3. izjava članova uprave da su upoznati s obvezom izvješćivanja suda i da nema okolnosti koje bi bile protivne odredbi čl. 239 stavka 2. ZTD-a,
4. imena i prezimena, odnosno tvrtke članova društva, a ako su članovi društva fizičke osobe i njihovi osobni identifikacijski brojevi, a ako su članovi pravne osobe, njihovi matični brojevi subjekta odnosno odgovarajući podaci ako je riječ o stranoj osobi
5. imena i prezimena članova uprave, predsjednika i članova nadzornog odbora, ako ga društvo ima, te njihovo prebivalište i osobni identifikacijski broj
6. Prema okolnostima podaci i izjave iz članka 187.a stavka 1. i 2. ZTD-a.

Uz prijavu se podnose sljedeći prilozi:

1. osnivački akt (društveni ugovor, izjava o osnivanju društva) sa svim prilogima uključujući punomoći punomoćnika, ovjerene od javnog bilježnika
2. popis članova osnivača s imenom i prezimenom, prebivalištem i osobnim identifikacijskim brojem, a za strance s brojem putovnice i državom koja ju je izdala, odnosno tvrtku i sjedište s naznakom registarskog suda i broja pod kojim su upisani u sudskom registru, iznos temeljnog kapitala društva, redne brojeve i nominalne iznose preuzetih poslovnih udjela osnivača i učinjenih uplata,
3. potvrdu kreditne institucije o ulozima uplaćenima u novcu,
4. ako društvo osniva jedan osnivač, a ne uplaćuje ulog u cjelini prije upisa društva u sudski registar primjereno osiguranje da će dio uloga u novcu biti plaćen,
5. ako se u osnivanju daje posebna pogodnost ili se ulažu stvari i prava, izvješća o osnivanju društva i o reviziji osnivanja, odnosno isprave i elaborat iz članka 187.a stavka 3. ZTD-a
6. popis osoba ovlaštenih za vođenje poslova društva, njihova imena i prezimena, datum rođenja, OIB, prebivalište, opseg njihove ovlasti te izjave da prihvaćaju postavljanja ovjerene od javnog bilježnika
7. ako društvo ima nadzorni odbor, popis i potpisi predsjednika i članova odbora s navođenjem datuma rođenja i prebivališta
8. dozvolu državnog tijela, ako se propisom traži za osnivanje i upis društva u sudski registar

9. potpis članova uprave ovjeren kod javnog bilježnika koji se pohranjuje u sudskom registru,

10. dokaz da su ispunjene dodatne činidbe ako su se članovi društva obvezali na njih društvenim ugovorom (uplata uloga, novca i dr.) (http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 10. lipnja 2017.).

Prijavi za osnivanje društva, uz propisane isprave, osnivač društva dužan je priložiti izjavu ovjerenu kod javnog bilježnika da ni on ni društvo u kojem ima udjele ili dionice nema nepodmirene dospjele obveze te potvrdu ovlaštene pravne osobe koja obavlja poslove platnog prometa da ni on ni društvo u kojem ima udjele ili dionice nema na računima evidentiran nepodmireni nalog za plaćanje, kao i potvrde Porezne uprave, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, da ni on ni društvo u kojem ima udjele ili dionice nema nepodmirene obveze na osnovi poreza te doprinosa za mirovinsko, odnosno zdravstveno osiguranje. Izjava ne smije biti starija od osam dana računajući od dana podnošenja prijave

(http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 10. lipnja 2017.).

Sudski registar je javan i svatko može bez dokazivanja pravnog interesa razgledati podatke upisane u glavnoj knjizi i javne podatke iz zbirke isprava te zahtijevati da mu se izda izvadak ili ovjerena kopija

(http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 10. lipnja 2017.).

Sudska naknada pri upisu društva u trgovački registar iznosi 400,00 kuna (100,00 kuna za prijavu + 300,00 kuna osnivanje)

(http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 10. lipnja 2017.).

3.2.7. Objava registracije trgovačkog društva

Upis u sudski registar trgovački sud objavljuje bez odgađanja na internetskoj stranici na kojoj se nalazi sudski registar. Smatra se da je upis objavljen istekom dana objave na internetskoj stranici na kojoj se nalazi sudski registar

(http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 10. lipnja 2017.).

3.2.8. Izrada pečata

Po primitku pozitivnog rješenja o upisu u sudski registar potrebno je izraditi pečat. Uz narudžbu za izradu pečata prilaže se kopija rješenja o upisu u sudski registar. Pečat mora sadržavati naziv društva i broj pod kojim je društvo upisano u sudski Registar (http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 10. lipnja 2017.).

3.2.9. Matični broj

Državnom zavodu za statistiku podnosi se zahtjev da se obavi razvrstavanje po djelatnostima prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, odnosno da gospodarski subjekt dobije matični broj i šifru glavne djelatnosti u roku od 15 dana od primitka rješenja o upisu u sudski registar. Zahtjevu se prilaže:

1. Rješenje o upisu u sudski registar,
2. tiskanica RPS-1 (kupuje se u prodavaonicama Narodnih novina d.d.),
3. kopija uplatnice o uplati upravne pristojbe

(http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 11. lipnja 2017.).

3.2.10. Porezni broj

Zahtjev za dodjeljivanje poreznog broja podnosi se ispostavi Porezne uprave prema sjedištu društva. Na uvid se daje rješenje o upisu u sudski registar, Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta od Državnog zavoda za statistiku, ugovor o najmu poslovnog prostora te potpisni karton. Prijavu je potrebno izvršiti radi upisa u registar obveznika poreza na dobit te

PDV-a (http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 11. lipnja 2017.).

3.2.11. Mirovinsko osiguranje

Poslodavci, pravne i fizičke osobe, obveznici uplate doprinosa obvezni su dostaviti područnoj jedinici Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje prema sjedištu poslodavca najranije u roku od 8 dana prije početka rada, a najkasnije prije samog početka rada.

- Prijavu M-11 P o početku poslovanja obveznika uplaćivanja doprinosa,
- Prijavu M-1 P za svakog novozaposlenog radnika.

Obveznici s više od tri radnika dužni su prijave podnositi elektroničkim putem.

Uz prijave se prilažu:

Za prijavu M-11 P:

1. Rješenje o upisu u sudski registar,
2. Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta od Državnog zavoda za statistiku,
3. potpisni karton,
4. pečat.

Za prijavu M-1 P:

1. Ugovor o radu,
2. osobna iskaznica ili putovnica (za strane državljane),
3. dozvola za boravak i rad (ako je potrebna za stranog državljanina),
4. HZMO elektronički zapis

(http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 11. lipnja 2017.).

3.2.12. Zdravstveno osiguranje

Pravne osobe obveznici uplate doprinosa obvezne su prijavu na osnovno zdravstveno osiguranje dostaviti nadležnom područnom uredu Zavoda za zdravstveno osiguranje u roku od

8 dana od dana početka poslovanja. Podnositelj prijave obvezan je podnijeti sljedeće tiskanice:

1. Prijavu o obvezniku uplate doprinosa – Tiskanica 1,
2. Prijavu za osnovno zdravstveno osiguranje – Tiskanica 2,
3. Prijavu za osnovno zdravstveno osiguranje člana obitelji – Tiskanica 3.

Uz Tiskanicu 1 i Tiskanicu 2 pravna je osoba obvezna priložiti:

1. Rješenje o upisu u sudski registar (na uvid),
2. Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta od Državnog zavoda za statistiku,
3. prijavu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (kopija M-1P i M-11P),
4. dokaz o prebivalištu (uvjerenje MUP-a ili osobna iskaznica),
5. ugovor o radu

(http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 11. lipnja 2017.).

3.2.13. Rješenje o udovoljavanju minimalnim tehničkim uvjetima

Trgovačko društvo može početi obavljati djelatnost ili djelatnosti koje čine predmet njegovoga poslovanja nakon što trgovačkom sudu podnese odluku nadležnog upravnog tijela (županijskog Ureda za gospodarstvo, kojom se utvrđuje da udovoljava tehničkim, zdravstvenim, ekološkim i drugim uvjetima propisanim za obavljanje te ili tih djelatnosti (odnosi se na poslovne prostorije, opremu i sredstva za rad) (http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava, pregled: 11. lipnja 2017.).

3.3. Tijela društva s ograničenom odgovornošću

Društvo s ograničenom odgovornošću obavezno mora imati skupštinu i upravu, a nadzorni odbor nije obavezno tijelo društva

(<https://www.hgk.hr/documents/poduzdjelatnost2016hrweb57e27cf4d75df.pdf>, pregled: 13. lipnja 2017.).

3.3.1. Skupština

Skupštinu društva s ograničenom odgovornošću čine svi članovi društva koji donose odluke na koje su ovlaštene zakonom i društvenim ugovorom. Skupština odlučuje o pitanjima određenim društvenim ugovorom, a osobito o:

- financijskim izvještajima društva
- upotrebi ostvarene dobiti i pokrivanju gubitka
- zahtjevu za uplatama uloga
- imenovanju i opozivu članova uprave
- izboru i opozivu članova nadzornog odbora ako ga društvo ima
- podjeli i povlačenju poslovnih udjela
- davanju prokure za sva poduzeća
- mjerama za ispitivanje i nadzor nad vođenjem poslova
- izmjeni društvenog ugovora
- postavljanju zahtjeva za naknadu štete koje društvo može imati protiv članova uprave i nadzornog odbora i zamjenika članova uprave te o imenovanju zastupnika u sudskom postupku ako društvo ne mogu zastupati članovi uprave ni nadzornog odbora

(<https://www.hgk.hr/documents/poduzdjelatnost2016hrweb57e27cf4d75df.pdf>, pregled: 13. lipnja 2017.).

Društvenim ugovorom može se proširiti ili smanjiti nadležnost skupštine, ali se iz njezine nadležnosti ne može izuzeti donošenje odluka o financijskim izvještajima društva, upotrebi ostvarene dobiti i pokrivanju gubitka te izboru i opozivu članova nadzornog odbora ako ga društvo ima (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2011_12_152_3144.html, pregled: 13. lipnja 2017.).

Skupština se mora sazvati jednom godišnje i uvijek kada to zahtijevaju interesi društva. Ako društvenim ugovorom nije drugačije određeno, skupština može valjano odlučivati uz prisutnost članova društva ili njihovih zastupnika, ali na način da predstavljaju najmanje desetinu temeljnog kapitala društva. Također, ako nije zakonom i društvenim ugovorom drugačije određeno, skupština donosi odluke većinom glasova. Uprava društva dužna je u knjizi poslovnih udjela pri upisu svake promjene veličine udjela unijeti i broj glasova na koji on daje pravo u skupštini društva te o tome, ako on to zatraži, članu društva

izdati potvrdu (<https://www.hgk.hr/documents/poduzdjelatnost2016hrweb57e27cf4d75df.pdf>, pregled: 13. lipnja 2017.).

3.3.2. Uprava

Uprava društva je tijelo koje vodi poslove društva s ograničenom odgovornošću na svoju odgovornost i zastupa društvo, a odgovorna je za:

- uredno vođenje poslovnih knjiga
- vođenje unutarnjeg nadzora
- pravodobnu izradu financijskih izvješća društva i njihovu dostavu nadzornom odboru (ako postoji) i skupštini društva

(<https://www.hgk.hr/documents/poduzdjelatnost2016hrweb57e27cf4d75df.pdf>, pregled: 13. lipnja 2017.).

Sastoji od jednog ili više članova. Način rada uprave propisuje se društvenim ugovorom. Ako neka pitanja glede načina rada uprave nisu uređena društvenim ugovorom ili Zakonom o trgovačkim društvima, može ih urediti uprava posebnim aktom koji u tu svrhu donosi (<https://www.hgk.hr/documents/poduzdjelatnost2016hrweb57e27cf4d75df.pdf>, pregled: 13. lipnja 2017.).

Ako uprava ima više članova, a društvenim ugovorom nije drugačije određeno, članovi zajedno poduzimaju radnje potrebne za vođenje poslova društva, osim ako postoji opasnost od toga da radnje pravodobno ne poduzmu. Ako je po društvenom ugovoru svaki član uprave ovlašten da sam poduzima radnje vođenja poslova društva, on ne smije poduzeti nakanjenu radnju usprotivi li se tome neki od članova uprave, osim ako spomenutim ugovorom nije drugačije određeno

(<https://www.hgk.hr/documents/poduzdjelatnost2016hrweb57e27cf4d75df.pdf>, pregled: 13. lipnja 2017.).

Članom uprave može biti potpuno poslovno sposobna fizička osoba. Članovi društva svojom odlukom imenuju upravu društva. Ako se za člana uprave imenuje nekoga od njih, to se može učiniti i u društvenom ugovoru pa i za vrijeme dok je član uprave član u društvu.

Članovi društva mogu svojom odlukom u svako doba opozvati članove uprave (<https://www.hgk.hr/documents/poduzdjelatnost2016hrweb57e27cf4d75df.pdf>, pregled: 13. lipnja 2017.).

Društvo s ograničenom odgovornošću zastupa uprava. Ako u društvenom ugovoru nije drugačije određeno, članovi uprave skupno zastupaju društvo. Potpisuju se tako da uz navođenje tvrtke društva stavljaju svoj potpis. Ako uprava ima više članova, društvenim ugovorom može se odrediti da društvo zastupa jedan član uprave zajedno s prokuristom (<https://www.hgk.hr/documents/poduzdjelatnost2016hrweb57e27cf4d75df.pdf>, pregled: 13. lipnja 2017.).

3.3.3. Nadzorni odbor

Društvo s ograničenom odgovornošću ne mora imati nadzorni odbor. Društvenim se ugovorom određuje ima li društvo nadzorni odbor. Društvo mora imati nadzorni odbor u ovim slučajevima:

1. ako je prosječan broj zaposlenih tijekom godine veći od 300
2. ako je to za društvo koje obavlja određenu djelatnost propisano posebnim zakonom

(<https://www.hgk.hr/documents/poduzdjelatnost2016hrweb57e27cf4d75df.pdf>, pregled: 13. lipnja 2017.).

Nadzorni odbor sastoji se od tri člana. Društvenim ugovorom može se odrediti da nadzorni odbor ima više članova, ali njihov broj mora biti neparan. Za određivanje tko može biti članom nadzornog odbora na odgovarajući se način primjenjuju odredbe o članovima uprave. U nadzorni odbor ne može se izabrati ili imenovati osoba koja je već član u deset takvih odbora dioničkih društva ili društava s ograničenom odgovornošću. Član nadzornog odbora ne može biti pravna osoba, nego samo potpuno poslovno sposobne fizičke osobe. Članove nadzornog odbora biraju članovi društva. Članovi društva svojom odlukom izabiru članove nadzornog odbora osim ako je posebni zakonom propisano da neke od njih imenuju zaposleni. Podrazumijeva se i zakonom je obvezna dužna pozornost i odgovornost članova nadzornog odbora

(<https://www.hgk.hr/documents/poduzdjelatnost2016hrweb57e27cf4d75df.pdf>, pregled: 13. lipnja 2017.).

3.4. Likvidacija društva s ograničenom odgovornošću

Društva u pravnome smislu završavaju – prestankom društva. Samome prestanku društva prethodi postupak likvidacije, reguliran Zakonom o trgovačkim društvima (ZTD). Općenito, likvidacija je postupak u kojemu se poduzima niz mjera koje dovode do prestanka društva. Riječ je o redovitom postupku razrješenja odnosa kako unutar samoga društva tako i prema trećima

(<http://www.ekonos.hr/pravo/likvidacija-drustva-s-ogranicenom-odgovornoscu-1-dio/>, pregled: 14. lipnja 2017.).

Zakon točno navodi razloge za prestanak društva poput isteka vremena određenog u društvenom ugovoru, odluke članova društva, pripajanja društva drugome društvu (nema nastanka novoga društva) i spajanja s drugim društvom (nastanak novoga društva), pravomoćna odluke suda kojom se odbija otvaranje stečajnog postupka zbog nemogućnosti da se iz stečajne mase pokriju troškovi stečajnog postupka, pravomoćna odluke suda kojom se utvrđuje da je upis društva u sudski registar bio nezakonit, provođenja stečajnog postupka te odluka registarskog suda donesene napose po odredbama Zakona (<http://www.ekonos.hr/pravo/likvidacija-drustva-s-ogranicenom-odgovornoscu-1-dio/>, pregled: 15. lipnja 2016).

Zakonom je utvrđeno da se društvenim ugovorom mogu predvidjeti i drugi razlozi za prestanak društva. Znači, ako unaprijed smatrate određene uvjete, projekte i slično važnima za opstanak vaše firme, možete ih odmah pri osnivanju unijeti u društveni ugovor kao potencijalni razlog za donošenje odluke o prestanku. Što je posebice praktično u slučaju razmirica suvlasnika (<http://www.ekonos.hr/pravo/likvidacija-drustva-s-ogranicenom-odgovornoscu-1-dio/>, pregled: 15. lipnja 2016).

Društvo može prestati i temeljem *presude trgovačkog suda* (na čijem je području sjedište upisano u sudski registar) u postupku povodom tužbe za prestanak društva. *Tužbu za prestanak društva* ovlašteni su podići članovi društva (vlasnici) čiji temeljni uložci čine

najmanje 1/10 temeljnog kapitala društva, ako postane nemoguće da se ostvari svrha društva ili ako u prilikama društva postoje drugi važni razlozi za njegov prestanak (<http://www.ekon.hr/pravo/likvidacija-drustva-s-ogranicenom-odgovornosc-1-dio/>, pregled: 15. lipnja 2016).

Temelj za početak postupka likvidacije je nastajanje razloga za prestanak društva, osim u slučajevima kada likvidacija nije potrebna. Likvidacija nije potrebna u slučajevima kada se nad društvom otvori stečajni postupak, društvo pripaja, odnosno spaja s drugim društvom i kada društvo nema imovine (ako se naknadno ustanovi postojanje imovine – provodi se likvidacija) (<http://www.ekon.hr/pravo/likvidacija-drustva-s-ogranicenom-odgovornosc-1-dio/>, pregled: 15. lipnja 2016).

3.5. Prednosti i nedostaci društva s ograničenom odgovornošću

Kao prednosti društva s ograničenom odgovornošću navode se: ograničena odgovornost za obveze, kontinuitet, relativna lakoća transfera, predodžba relativne stabilnosti i lakšeg pristupa izvorima financiranja, angažiranje menadžera i kvalificiranih radnika kako je prikazano na Slici 2.

Pod pojmom ograničene odgovornosti podrazumijeva se da osnivač u slučaju kada društvo nije likvidno ili nije u mogućnosti podmiriti svoje obveze ne mora posegnuti za vlastitim izvorima, tj. ne odgovara cjelokupnom svojom imovinom kao što je to slučaj kod obrtnika, nego odgovara samo onim što je uložio u društvo (Buble, Kružić, 2006: 118).

Također, u slučaju smrti osnivača društvo ne prestaje djelovati kao što je to slučaj kod obrta koji prestaje smrću vlasnika jer nasljednici u većini slučajeva nemaju osobu koja je pogodna za nastavak poslovanja (Buble, Kružić, 2006: 118).

Jedna od prednosti je i ta da član društva može slobodno raspolagati svojim poslovnim udjelom. Prava iz poslovnih udjela društva mogu se prenositi i nasljeđivati (Buble, Kružić, 2006: 118).

Banke i dobavljači smatraju društva s ograničenom odgovornošću stabilnijim oblikom obavljanja gospodarske djelatnosti u odnosu na obrt za koji smatraju da je tek dodatni posao. Iz tog razloga društva s ograničenom odgovornošću lakše dolaze do potrebnih izvora financiranja (Buble, Kružić, 2006: 118).

Za razliku od obrtnika koji moraju raspolagati različitim poslovima kako bi vodili uspješno poslovanje, ali ne mogu svojim zaposlenicima osigurati dugoročnost zaposlenja, mogućnost napretka te zadovoljavajući nivo plaće, društvo s ograničenom odgovornošću ima mogućnost zapošljavanja kvalificiranih menadžera te svojim zaposlenicima može ponuditi sve već navedeno (Buble, Kružić, 2006: 118).

Dakle, kao temeljna prednost društva s ograničenom odgovornošću može se izdvojiti ograničena odgovornost iz razloga što osnivač na taj način štiti svoju privatnu imovinu, odnosno snosi samo poslovni rizik. Isto tako osnivač je u mogućnosti donijeti odluku hoće li u slučaju kada društvo nije likvidno posegnuti za vlastitim izvorima kao što je npr. njegova štednja, tj. osnivač za obveze društva neće odgovarati cjelokupnom svojom imovinom kao što je slučaj kod obrtnika koji u situaciji ne likvidnosti mora posegnuti za svojom imovinom (Buble, Kružić, 2006: 118).

Kao nedostaci društva s ograničenom odgovornošću navode se: relativno visoki i likvidacijski troškovi, naglašena reguliranost, javna dostupnost podataka i izvještavanja, ograničen interes osnivača, vođenje poslovnih knjiga kako je prikazano na Slici 1.

Pod relativno visokim troškovima podrazumijeva se visina početnog temeljnog kapitala u iznosu od 20.000 kn. Osnivanje društva iziskuje troškove odvjetnika te javnog bilježnika. Postupak likvidacije implicira i dodatne troškove (Buble, Kružić, 2006: 120).

Društvo s ograničenom odgovornošću treba postupati sukladno brojnim pravilima koja se nalaze u društvenom ugovoru ili proizlaze iz ZTD-a, za razliku od obrta koji ima jednostavnu upravljačku strukturu. Društvo s ograničenom odgovornošću zbog kompliciranije upravljačke strukture u nemogućnosti je brzog donošenja odluka (Buble, Kružić, 2006: 120).

Obveza društva s ograničenom odgovornošću je javno raspravljanje o svojim planovima, tj. obavještavanje svakog člana društva o stvarima društva. Isto tako svaki član ima pravo na uvid u poslovne knjige i dokumentaciju društva. Informacije o sudskom upisu u trgovački registar i statistički izvještaji su javno dostupni te se na taj način omogućuje konkurenciji da dođe u posjed poslovnih planova (Buble, Kružić, 2006: 120).

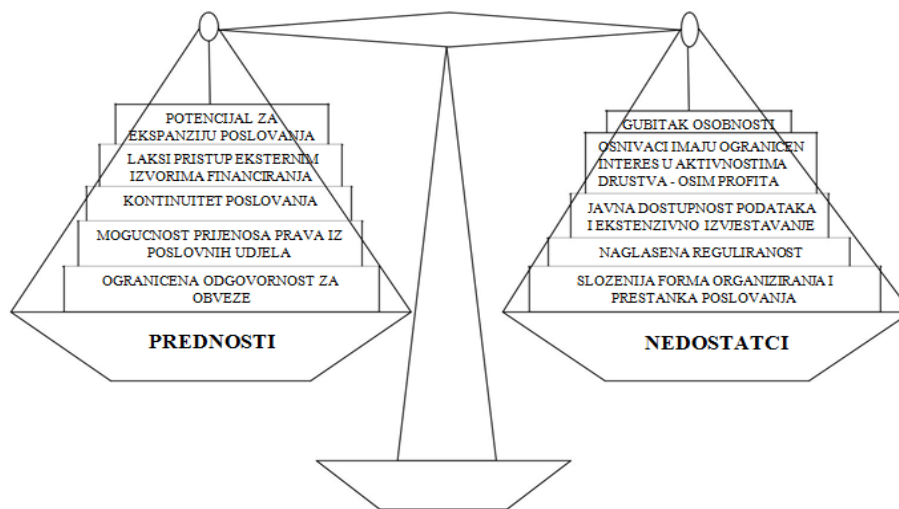
Osnivač nema pravo zaključivati poslove u ime i za račun društva bez obzira na njegova prava iz udjela. Imovina koju je osnivač uložio u društvo nije više njegova imovina, nego je to imovina društva (Buble, Kružić, 2006: 120).

Za razliku od obrta koji svoje poslovne knjige vodi po načelu jednostavnog knjigovodstva, društva s ograničenom odgovornošću vode svoje poslovne knjige po načelu dvojnog knjigovodstva koje je mnogo složenije u odnosu na sustav jednostavnog

knjigovodstva. Isto tako društva s ograničenom odgovornošću primjenjuju načelo fakturirane realizacije prema primljenim i izdanim računima (Buble, Kružić, 2006: 120).

Dakle, kao temeljni nedostatak društva s ograničenom odgovornošću mogu se izdvojiti relativno visoki početni troškovi. Visina temeljnog kapitala relativno je visoka za početnike. Uz trošak temeljnog kapitala tu su i troškovi odvjetnika, javnog bilježnika te dodatni troškovi prilikom likvidacije

Slika 2. Prednosti i nedostaci društva s ograničenom odgovornošću.

Izvor: Buble, M.; Kružić, D. Poduzetništvo. RRiF plus, Zagreb, 2006, str. 118

4. Razlike između društva s ograničenom odgovornošću i dioničkog društva

U društvu s ograničenom odgovornošću temeljni kapital podijeljen je na temeljne uloge koji se ne mogu izraziti u vrijednosnim papirima. Društveni je ugovor temeljni ustrojbeni akt u društvu s ograničenom odgovornošću, a ne statut kao u dioničkom društvu. U pravilu društvo s ograničenom odgovornošću ima manji broj članova od dioničkog društva, a oni imaju veći utjecaj na vođenje poslova društva. Također, društvo s ograničenom odgovornošću predstavlja jednostavniji i elastičniji tip društva kapitala, njegovo osnivanje je manje formalizirano, a postoji i veće sloboda autonomnog uređenja odnosa u društvu i veća mogućnost prilagodbe unutrašnjeg uređenja društva posebnim potrebama članova. Najniži

iznos temeljnog kapitala je 20,000 kuna, za razliku od dioničkog društva gdje je to 200.000,00 kuna. Društvo s ograničenom odgovornošću je „zatvorenijeg tipa“ od dioničkog društva pa se tako i njegovi članovi više usmjeravaju na to da ostanu vezani zajedničkim ciljem društva koji su postavili pri njegovu osnivanju. Društvo s ograničenom odgovornošću osniva se na temelju društvenog ugovora koji moraju potpisati svi osnivači, a sklapa se u obliku javnobilježničke isprave. Ako društvo osniva samo jedna osoba, društvo se osniva na temelju izjave o osnivanju koju u obliku javnobilježničkog akta daje osnivač društva. Svoju pravnu osobnost stječe danom upisa u Sudski registar. Sukcesivno osnivanje društva s ograničenom odgovornošću nije dopušteno. Temeljna razlika između ova dva pravna oblika poduzetništva je u tome što društvo s ograničenom odgovornošću ima vlasnika ili vlasnike, zavisno od udjela u temeljnom kapitalu, a članovi ne odgovaraju za obveze društva, dok dioničko društvo ima upravu, nadzorni odbor i skupštinu te društvo odgovara za svoje obveze svom svojom imovinom. Dakle, mandat nadzornog odbora kod društva s ograničenom odgovornošću je ograničen, skupština donosi odluke izvan zasjedanja, kvorum skupštine je propisan ZTD-om, a većina glasova na skupštini u pravilu se računa prema broju danih glasova. Mandat uprave nije ograničen, a uprava nema predsjednika. Sve navedene različitosti između društva s ograničenom odgovornošću i dioničkog društva prikazane su i u Tablici 1 ([https://www.pravo.unizg.hr/_download/repository/PD_-_D.O.O..pptx.](https://www.pravo.unizg.hr/_download/repository/PD_-_D.O.O..pptx), pregled: 15. lipnja 2017.).

Tablica 1. Razlike između društva s ograničenom odgovornošću i dioničkog društva.

	DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU	DIONIČKO DRUŠTVO
Temeljni akt	društveni ugovor	statut
Temeljni kapital	20.000,00 ili 10,00 kuna	200.000,00 kuna
Udio u temeljnom kapitalu	poslovni udjel	dionica
Udio u temeljnom kapitalu je vrijednosni papir	ne	da
Simultano osnivanje	da	da
Sukcesivno osnivanje	ne	da
Monistički ustroj organa	ne	da
Dualistički ustroj organa	da	da
Mandat nadzornog odbora je ograničen	da	da
Mandat uprave je ograničen	ne	da
Uprava ima predsjednika	ne	da
Skupština donosi odluke izvan zasjedanja	da	ne
Kvorum skupštine je propisan Ztd-om	da	ne
Većina glasova na skupštini u pravilu se računa prema udjelu u temeljnom kapitalu	ne	da
Većina glasova na skupštini u pravilu se računa prema broju danih glasova	da	ne

Izvor: [https://www.pravo.unizg.hr/_download/repository/PD_-_D.O.O..pptx.](https://www.pravo.unizg.hr/_download/repository/PD_-_D.O.O..pptx), pregled: 15. lipnja 2017.

5. Razlike između društva s ograničenom odgovornošću i obrta

Je li bolje otvoriti društvo s ograničenom odgovornošću ili obrt, pitanje je s kojim se susreću mnogi budući poduzetnici. Odgovor ovisi o sljedećim parametrima:

- troškovi osnivanja
- prihodi, troškovi i ostvarena dobit
- plaća i prateće obveze
- godišnji fiksni troškovi
- odgovornost (<http://www.pokreniposao.hr/sto-osnovati-poduzece-ili-obrt/>, pregled: 2. srpnja 2017.).

Ako se odlučite za osnivanje društva s ograničenom odgovornošću, prilikom osnivanja treba platiti troškove javnog bilježnika, odvjetnika, naknade za trgovački sud, biljege i slično pa se ti inicijalni troškovi osnivanja mogu popeti i do 3.500 kuna, dok za osnivanje obrta treba izdvojiti 270-470 kn (<http://www.pokreniposao.hr/sto-osnovati-poduzece-ili-obrt/>, pregled: 2. srpnja 2017.).

Ako se odlučite za otvaranje društva s ograničenom odgovornošću tada se tako ostvarena dobit oporezuje s 20%, a ako istu želite isplatiti onda se mora platiti još i porez na dohodak od kapitala u iznosu od 12% + priz, ovisno u kojem gradu ili općini imate prebivalište. Dakle, oporezivanje poduzeća je uvijek varijabilno, tj. otprilike 34% godišnje. Ako otvorite obrt tada se dohodak prije oporezivanja oporezuje ovisno o rasponu i to po stopama 12%, 25% i 40%. Primjerice, ako ostvarite dohodak prije oporezivanja od 26.400 kn godišnje, u obrtu će se navedeni dohodak oporezivati maksimalnom stopom od 12%, dok bi se dobit u istom iznosu u poduzeću oporezivala stopom od 20%. Novost je od 2013. godine i mogućnost paušalnog oporezivanja u obrtu ako su ukupni godišnji prihodi manji od 149.500 kn. Ovaj je obrt pogodan za povremeno obavljanje djelatnosti primjerice sezonski ili u određenom roku jer se može prijaviti i odjaviti u poreznoj upravi u roku od 8 dana (<http://www.pokreniposao.hr/sto-osnovati-poduzece-ili-obrt/>, pregled: 2. srpnja 2017.).

Ako ste obrtnik, tada ćete morati mjesečno uplaćivati fiksni iznos doprinosa (mirovinski, zdravstveno, zapošljavanje, zaštita na radu) koji iznosi 1.713,04 kn. Dakle, neovisno radite li

određene mjesece i ostvarujete li prihode ili ne, morat ćete uplaćivati kao obrtnik navedeni iznos doprinosa. Ako sklopite radni odnos s vašim poduzećem, tada ste obvezni obračunavati minimalnu bruto I plaću za puno radno vrijeme od osam sati dnevno u iznosu od 2.984,78 kn za koju doprinosi iznose 1.050,64 Kn. No, postoji mogućnost da se u mjesecima kada ne ostvarujete dovoljno prihoda prijavite na nepuno radno vrijeme te se u tom slučaju iznos doprinosa smanjuje na 525,32 kn mjesečno, ili pak na 2 sata dnevno pa je iznos doprinosa 262,66 kn mjesečno itd. Smanjivanje doprinosa na navedeni način nije moguć kod obrta. Oporezivanje plaće kod zaposlenika u poduzeću ovisi o nizu faktora (osobni odbitak, prirez mjesta prebivališta, poreznom razredu), dok se kod obrta oporezuje dohodak ostvaren na godišnjoj razini (<http://www.pokreniposao.hr/sto-osnovati-poduzece-ili-obrt/>, pregled: 2. srpnja 2017.).

Članarina u Hrvatskoj gospodarskoj komori (HGK) za poduzeća ovisno o njegovoj veličini iznosi 50 kn za mala poduzeća, 1.275 kn za srednje velika poduzeća i 4.675 kn za velika poduzeća. Članarina u Hrvatskoj obrtničkoj komori (HOK) za obrte iznosi 18 kn mjesečno. Osim članarine postoje i doprinosi HGK odnosno HOK, koji se računaju u postotku od prihoda odnosno dohotka te davanja za turističke članarine (ovisno u kojem mjestu je registrirano vaše poduzeće ili obrt, te kojom se djelatnošću bavite), spomenička renta (ovisno o objektu u kojem vršite djelatnost i samoj djelatnosti, mjestu sjedišta) te naknade za općekorisne funkcije šuma koju plaćaju i poduzeća i obrti neovisno o djelatnosti i to na prihode (tj. ne na dobit / dohodak). Dakle, vaše poduzeće može biti i u gubitku, ali naknada za šume se mora obračunavati (<http://www.pokreniposao.hr/sto-osnovati-poduzece-ili-obrt/>, pregled: 2. srpnja 2017.).

Za obrt odgovara nositelj obrta, tj. fizička osoba i to cjelokupnom svojom imovinom, dok u poduzeću odgovara poduzeće i to do visine imovine poduzeća. Naravno da za određene prekršaje odgovaraju i poduzeće i direktor kao odgovorna osoba, i to ovisno o vrsti prekršaja (<http://www.pokreniposao.hr/sto-osnovati-poduzece-ili-obrt/>, pregled: 2. srpnja 2017.).

6. ZAKLJUČAK

Privatna poduzeća od iznimne su važnosti kako za Hrvatsku tako i za ostale zemlje, stoga im je potrebno posvetiti pažnju i stvoriti što bolju poduzetničku klimu na način da se pokušaju ukloniti birokratske barijere i uvesti određene poticajne mjere koje će doprinijeti gospodarskom rastu i većoj stopi zapošljavanja.

U poslovanju je vrlo važno znati prilagoditi se potrebama korisnika te dugoročno planirati. Također je važno znati postaviti određene ciljeve te ih nastojati ostvariti. Isto tako nije dovoljno ponuditi određeni proizvod ili uslugu, nego je važno taj proizvod ili uslugu stalno usavršavati.

Dakle, poslovanje i okruženje je nepredvidivo, tj. poduzeća ne znaju kako će se proizvod ili usluga razvijati, što namjerava konkurencija, da li se mijenjaju stavovi kupaca i sl. Zbog toga je vrlo važno ostvariti održivu konkurentsku prednost te pratiti trendove. Isto tako vrlo je važna motiviranost zaposlenika i kvaliteta rada. Ako su zaposlenici motivirani, povećava se njihova efikasnost i efektivnost.

U Hrvatskoj je osnivanje društva s ograničenom odgovornošću sve češći izbor mladih poduzetnika koji se žele nametnuti na sve zahtjevnijem tržištu i koji na taj način ravnopravno konkuriraju na svim područjima. Budući da je iznos najmanjeg temeljnog kapitala za osnutak društva prihvatljiv, razumljiva je činjenica da ga može osnovati bilo tko, tj. netko tko nije financijski moćan. Moguće je i naknadno povećanje temeljnog kapitala društva, a ono se odvija uz suglasnost svih članova društva.

Petra Orestović

7. POPIS LITERATURE

Knjige:

Buble, M.; Kružić, D. (2006.). *Poduzetništvo*. RRI plus, Zagreb.

Internetski izvori:

Bajo, E. (2016.). *Osnivanje društva s ograničenom odgovornošću*. Dostupno na: <https://zir.nsk.hr/islandora/object/vpsz%3A51> [7. lipnja 2017.].

Društvo s ograničenom odgovornošću. Dostupno na: <http://www.poslovniforum.hr/info/doo.asp> [7. lipnja 2017.].

Kako pokrenuti svoj vlastiti posao i koji pravni oblik odabrati? Dostupno na: <http://www.poslovni.hr/poslovni-centar-znanja/kako-pokrenuti-svoj-vlastiti-posao-i-koji-pravni-oblik-odabrati-309632> [5. lipnja 2017.].

Kako započeti poduzetničku djelatnost. Hrvatska gospodarska komora, Zagreb, 2016. Dostupno na: <https://www.hgk.hr/documents/poduzdjelatnost2016hrweb57e27cf4d75df.pdf> [13. lipnja 2017.].

Kružić, D. (2007). *Poduzetništvo i ekonomski rast: Reaktualiziranje uloge poduzetništva u globalnoj ekonomiji*. Ekonomska misao i praksa, Vol. XVI, br. 2. Dostupno na: http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=33524 [5. lipnja 2017.].

Kundid, K. (2016.). *Specifičnosti poslovanja obiteljskog poduzeća „Daria“ d.o.o.* Dostupno na: <https://repositorij.efst.unist.hr/islandora/object/efst%3A280/datastream/PDF/view>. [7. lipnja 2017.].

Likvidacija društva s ograničenom odgovornošću. Dostupno na: <http://www.ekonos.hr/pravo/likvidacija-drustva-s-ogranicenom-odgovornoscu-1-dio/> [14. lipnja 2017.].

Lupšić, D. (2012). *Mogući pravni oblici djelovanja društvenih poduzeća u Republici Hrvatskoj*, u: *Poduzetništvo u službi zajednice*. Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva. Dostupno na:

https://zaklada.civilnodrustvo.hr/upload/File/hr/izdavastvo/digitalna_zbirka/poduzetnistvo_u_sluzbi_zajednice.pdf. [5. lipnja 2017.].

Mogući pravni oblici. Dostupno na: <http://www.dp-generator.org/drustveno-poduzetnistvo-u-rh/moguci-pravni-oblici> [7. lipnja 2017.].

Obrt. Dostupno na: <http://www.dp-generator.org/moguci-pravni-oblici/76-obrt> [5. lipnja 2017.].

Obrt i vrste obrta. Dostupno na:

http://www.mikrobit.hr/okkzz.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=83:obrt-i-vrste-obrta&catid=49:otvaranje-obrta&Itemid=69 [5. lipnja 2017.]

Osnivanje i registracija trgovačkih društava u RH za obavljanje revizije. Dostupno na: http://www.efos.unios.hr/arhiva/index.php/component/docman/doc_download/551-osnivanjeiregistracijatrgovackihdrustava. [8. – 11. lipnja 2017.]

Pravilnik o dopunskim djelatnostima na obiteljskim poljoprivrednim djelatnostima. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_02_20_343.html [5. lipnja 2016.]

Pravilnik o načinu upisa u sudski registar. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2012_02_22_591.html [8. lipnja 2017.].

Pravilnik o vezanim i povlaštenim obrtima i načinu izdavanja povlastica. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_04_42_1419.html. [5. lipnja 2017.].

Pravni oblici poduzetništva. Dostupno na: <http://www.ekonos.hr/porezi/pravni-oblici-poduzetnistva-i-dio/> [5. lipnja 2017.].

Pravni oblici poslovanja i poticanje ulaganja u Republici Hrvatskoj.

<http://www.slavonija.hr/obz/Pravni%20okvir%20poslovanja%20u%20RH%20i%20poticanje%20ulaganja.ppt> [5. lipnja 2017.].

Razlike između društva s ograničenom odgovornošću i dioničkog društva. Dostupno na: https://www.pravo.unizg.hr/_download/repository/PD_-_D.O.O..pptx. [15. lipnja 2017].

Slobodna zanimanja. Dostupno na: <https://www.porezna-uprava.hr/obrtnici/Stranice/Slobodna-zanimanja.aspx> [5. lipnja 2017.].

Što je tajno društvo? Dostupno na: <http://www.regionalexpress.hr/site/more/shto-je-tajno-drushtvo> [5. lipnja 2017.].

Što je zadruga i kako je osnovati? Dostupno na: <http://zadruga.coop/hr/o-zadugarstvu/sto-je-zadruga-i-kako-je-osnovati/1> [5. lipnja 2017.].

Što osnovati – poduzeće ili obrt? Dostupno na: <http://www.pokreniposao.hr/sto-osnovati-poduzece-ili-obrt/> [2. srpnja 2017.]

Trgovačka društva. Dostupno na: <http://www.dp-generator.org/moguci-pravni-oblici/71-trgovacka-drustva> [5. lipnja 2017.].

Ugovor o ortaštvu – obveze ortaka. Dostupno na: <http://www.rrif.hr/clanak-4051.html> [5. lipnja 2017.].

Zakon o obrtu. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_143_3065.html [5. lipnja 2017.].

Zakon o trgovačkim društvima. Dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/546/Zakon-o-trgovalnim-društva> [5. lipnja 2017.].

Zakon o trgovačkim društvima (pročišćeni tekst). Dostupno na: (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2011_12_152_3144.html) [13. lipnja 2017.].

Zakon o ustanovama. Dostupno na: <http://skupstinazp.ba/Nova/wp-content/uploads/2014/04/45.Zakon-o-ustanovama.pdf> [5. lipnja 2017.].

8. POPIS TABLICA I SLIKA

Popis tablica:

Tablica 1. Razlike između društva s ograničenom odgovornošću i dioničkog društva. 27

Popis slika:

Slika 1. Pravni oblici poduzetništva 10

Slika 2. Prednosti i nedostaci društva s ograničenom odgovornošću. 26